

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับ พฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของประชาชนวัยผู้ใหญ่ ในอำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี*

สุวิมล กิมปี ** และคณะ ***

*The relationship between selected factors and
health promoting behaviors of adult people in
Am-pur Sai Yok, Kanchanaburi Province*

Suvimol Kimpee et.al.

บทคัดย่อ : การสร้างสุขภาพเป็นเรื่องใหม่สำหรับบุคลากรสุขภาพจึงต้องมีการปรับเปลี่ยนแนวคิดเรื่องสุขภาพจากการรักษาพยาบาลมาสู่การป้องกัน ส่งเสริม เพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพดี พลเมืองของสังคมเข้มแข็ง ดังนั้นมหาวิทยาลัยมหิดล จึงได้สนับสนุนให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการพัฒนาส่งเสริมให้ประชาชนในอำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งเป็นที่ตั้งของวิทยาเขตแห่งหนึ่งของมหาวิทยาลัยมีคุณภาพชีวิตที่ดีโดยเฉพาะ ด้านสุขภาพอนามัย กลุ่มตัวอย่างคือ ประชาชนวัยผู้ใหญ่อายุ 18 – 59 ปี จำนวน 115 คน จาก 7 ตำบล ในอำเภอไทรโยค สุ่มแบบบังเอิญ เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์พฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ 6 ด้าน ตามกรอบ แนวคิดของเพนเดอร์ ผลการวิจัยพบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 52.2) อายุเฉลี่ยคือ 33.04 ปี \pm 9.12 ปี อาชีพรับจ้างใช้แรงงาน (ร้อยละ 45.7) ระดับการศึกษาคือ ประถมศึกษาตอนปลาย (ร้อยละ 38.1) รายได้เฉลี่ยคือ 3,908.57 บาท \pm 2,006.39 บาท มีสถานภาพสมรส คู่ (ร้อยละ 78.3) เคยได้รับความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพจากโรงพยาบาลมากที่สุด และให้ความหมายว่า การส่งเสริมสุขภาพคือ การดูแลร่างกายให้มีสุขภาพดี สมบูรณ์ แข็งแรง ไม่มีโรค กลุ่มที่ควรได้รับการส่งเสริมสุขภาพมากที่สุดคือ คนสูงอายุ รองลงมาคือ บุคคลที่เจ็บป่วย และหญิงตั้งครรภ์

พฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพโดยรวม 6 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ด้านการพัฒนาทางจิตวิญญาณ อยู่ในระดับดี นอกนั้นก็อีก 5 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับความสัมพันธ์ พบว่า ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพอย่างมีนัยสำคัญ ($r = 0.24, p < 0.01$)

คำสำคัญ : พฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ / ประชาชนวัยผู้ใหญ่

* โครงการย่อยที่ 2 ของโครงการวิจัย "การศึกษาภาวะสุขภาพ และพฤติกรรมกรดูแลสุขภาพของประชาชน ในอำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี"

** รองศาสตราจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

*** รองศาสตราจารย์ ทิพาพันธ์ สังฆพงษ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปองจิตร์ ภัทรนาวิก